

## Ενότητα Β' - Κεφάλαιο 5

# Οι Κλέφτες και οι Αρματολοί

### ΚΛΕΦΤΕΣ

Στην διάρκεια της Τουρκοκρατίας κάποιοι άνθρωποι αποφάσιζαν να καταφύγουν σε απομονωμένες περιοχές των βουνών, προκειμένου να ζουν πιο ελεύθερα και μακριά από την καταπίεση των Τούρκων.

Στην συνέχεια ακολουθούσαν τον δρόμο της παρανομίας. Γίνονταν δηλαδή **κλέφτες**.

Οι κλέφτες για να επιβιώνουν έκαναν επιδρομές εναντίον των χωριών. Οι επιδρομές τους στρέφονταν κυρίως **εναντίον των Τούρκων και των κοτζαμπάσηδων**.



Λημέρι Κλεφτών



Κλέφτης

Η έχθρα που ένιωθαν για τους Τούρκους κατακτητές, και γενικά για την εξουσία, με τον καιρό τούς έκανε αγαπητούς στον λαό.

Οι απλοί άνθρωποι θαύμαζαν την λεβεντιά και την παλικαριά τους και τους θεωρούσαν ήρωες, κάτι που φαίνεται από τα πολλά δημοτικά τραγούδια που τους εξυμνούν.

Τα **λημέρια** τους (τα καταφύγιά τους) τα είχαν σε δύσβατα μέρη, για να μην τους ενοχλούν οι Τούρκοι. Ήταν οργανωμένοι σε μικρές ομάδες· η κάθε μία με τον δικό της **καπετάνιο** (αρχηγό) και το δικό της **μπαϊράκι** (σημαία). Συχνά αναγκάζονταν να αλλάζουν λημέρια, για λόγους ασφάλειας και παντού τοποθετούσαν **καραούλια** (σκοπιές). Πολεμούσαν με **γιουρούσια** (αιφνιδιαστικές επιθέσεις), στήνοντας ενέδρες στους εχθρούς.

Αυτός ο τρόπος πολέμου ονομάστηκε **κλεφτοπόλεμος**.

Φημισμένοι κλέφτες ήταν ο **Θεόδωρος Κολοκοτρώνης**, ο **Γεώργιος Καραϊσκάκης**, ο **Οδυσσέας Ανδρούτσος**, ο **Αθανάσιος Διάκος**, ο **Κατσαντώνης**, ο **Ζαχαριάς**, και πολλοί άλλοι.

### ΑΡΜΑΤΟΛΟΙ

Προκειμένου να αντιμετωπίσουν τους κλέφτες, οι Τούρκοι είχαν συστήσει ειδικά στρατιωτικά σώματα, τους **αρματολούς**. Αυτοί αναλάμβαναν την φύλαξη μιας περιοχής που ονομαζόταν **αρματολίκι**.

Συχνά, πολλοί αρματολοί –ιδιαίτερα από τότε που ξέσπασε η Ελληνική Επανάσταση– εγκατέλειπαν τις θέσεις τους και μαζί με τους στρατιώτες τους πήγαιναν με το μέρος των κλεφτών.

Συχνό ήταν, επίσης, και το αντίστροφο: οι κλέφτες να γίνονται αρματολοί για κάποιο διάστημα και αργότερα να ξαναγίνονται κλέφτες.

Φημισμένοι αρματολοί ήταν ο **Κατσαντώνης** στην Ρούμελη, ο **Γεώργιος Μπότσαρης** και ο **Λάμπρος Τζαβέλλας** στο Σούλι, ο **Νικοτσάρας** στον Όλυμπο και πολλοί άλλοι.

**Οι Κλέφτες και οι Αρματολοί, οι «κλεφταρματολοί», με την δράση και τα κατορθώματά τους έδιναν κουράγιο στους ραγιαδες και, όταν ήρθε η ώρα του μεγάλου ξεσηκωμού, αποτέλεσαν τον πυρήνα των αγωνιστών της ελευθερίας.**



Αρματολός



## Ερωτήσεις κατανόησης

- ✓ Γιατί πολλοί άνθρωποι κατέφευγαν στις ορεινές περιοχές μετά την κατάνεση από τους Τούρκους;
- ✓ Πώς κάποιοι άνθρωποι από «κλέφτες» έφτασαν να γίνουν ήρωες και να τραγουδηθούν από τον λαό;
- ✓ Τι ήταν οι αρματολοί; Ποια σχέση είχαν με τους κλέφτες;
- ✓ Γιατί οι λέξεις «κλέφτης» και «Αρματολός» κατέληξαν να σημαίνουν το ίδιο πράγμα; Και γιατί κατέληξαν να αποστέλνουν τίτλους τιμής για τους Έλληνες ευείνη την εποχή;

